

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๒๑๒

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร

เรียน นายทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๘๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

ด้วยสำนักทะเบียนกลางแจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เชิญกรมการปกครอง เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิและสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์และแรงงานข้ามชาติ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ เพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนขอความช่วยเหลือกรณีนางจู (ไม่มีนามสกุล) เป็นบุคคลไร้สถานะทางทะเบียน ไม่มีเอกสารใด ๆ อาศัยอยู่กับสามีซึ่งเป็นบุคคลสัญชาติไทย และบุตรในเขตสำนักทะเบียนอำเภอปาโมก จังหวัดอ่างทอง ยื่นความประสงค์ขอจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ได้รับการปฏิเสธด้วยเหตุความไม่เข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ได้ชี้แจงทำความเข้าใจประเด็นการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และได้แจ้งอำเภอปาโมกทราบ ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักทะเบียนกลาง เห็นว่า เนื่องจากสำนักทะเบียนส่วนใหญ่ ยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บุคคลประเภท ๐) จึงได้แจ้งกรณีของอำเภอปาโมกตามหนังสือสำนักทะเบียนกลางที่ส่งมาให้นี้ เพื่อสำนักทะเบียนได้ศึกษาทำความเข้าใจและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย (โดยให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์)

ขอแสดงความนับถือ

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ ๖๘๙

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท ๑๒๑๕๐

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร

เรียน นายอำเภอป่าโมก

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือเชิญตัวแทนกรมการปกครองและนายอำเภอป่าโมก เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการด้านสิทธิและสถานะบุคคลของกลุ่มชาติพันธุ์และแรงงานข้ามชาติ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุม ๖๐๓ ชั้น ๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร เพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหากรณีนางจู อายุ ๓๗ ปี เป็นบุคคลไร้สถานะทางทะเบียน ไม่มีเอกสารประจำตัวใดๆ อาศัยอยู่กับสามี ชื่อนายจักรพันธ์ สุขสาคร บุคคลสัญชาติไทย และบุตร ในเขตสำนักทะเบียนอำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ซึ่งบุคคลดังกล่าวแจ้งว่าได้เคยติดต่อกับอำเภอป่าโมกเพื่อขอจัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ได้รับแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการให้ได้เนื่องจากการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ซึ่งสิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ดังนั้นจึงต้องรอจนกว่าจะมีมติคณะรัฐมนตรีหรือโครงการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งในที่ประชุมดังกล่าวได้มีข้อสรุปเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบสำนักทะเบียนกลางที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อันเป็นที่เข้าใจของทุกฝ่าย ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักทะเบียนกลางขอเรียนชักซ้อมประเด็นการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนอีกครั้งหนึ่ง และขอให้นายอำเภอป่าโมกได้กรุณาทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรของอำเภอเพื่อให้การปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดังนี้

๑ การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒) นั้น เป็นการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติกรณีของบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ชนกลุ่มน้อยที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและตกสำรวจในการจัดทำทะเบียนประวัติครั้งที่ผ่านๆ มา เช่น บุคคลบนพื้นที่สูง ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา ลาวอพยพ เป็นต้น (๒) เด็กและบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา (๓) บุคคลไร้รากเหง้า และ (๔) คนที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศ ซึ่งทะเบียนประวัติของบุคคลเหล่านี้จะได้รับการกำหนดเลขประจำตัวเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่ม ๘๙ (เลขหลักแรกเป็นเลข ๐ เลขหลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๘๙) โดยระยะเวลาดำเนินการสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๒. การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งเป็นการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด โดยกระทรวงมหาดไทยได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ.

/๒๕๓๔ โดย...

๒๕๓๔ โดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบทบัญญัติตามกฎหมายฉบับนี้ ในมาตรา ๑๙/๒ ได้กำหนดให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนประวัติและออกเอกสารแสดงตนให้กับเด็กที่แจ้งการเกิดแต่ไม่สามารถพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ และมาตรา ๓๘ วรรคสอง ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดให้มีทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด ซึ่งรัฐมนตรีฯ ได้ออกประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการจัดทำทะเบียนบ้านและการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ นอกจากนี้ ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง (อธิบดีกรมการปกครอง) ได้ออกระเบียบสำนักทะเบียนกลางแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยทะเบียนประวัติของบุคคลเหล่านี้จะได้รับการกำหนดเลขประจำตัวเป็นบุคคลประเภท ๐ กลุ่มทั่วไป (เลขหลักแรกเป็นเลข ๐ เลขหลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๐๐) เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้กับเด็กที่ถูกทอดทิ้งและเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีที่ขอแจ้งการเกิดแต่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๕๙ ข้อ ๕๙/๑ หรือการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้แก่คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้จัดทำทะเบียนประวัติตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ฯลฯ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางฯ ข้อ ๑๐๕ วรรคสอง เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นหน้าที่ที่นายทะเบียนต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดแต่อย่างใด

๓. กรณีของนางจู ที่อ้างถึงข้างต้นนั้น หากผลการตรวจสอบพยานหลักฐานและการสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ เชื่อได้ว่า (๑) บุคคลดังกล่าวไม่ใช่คนสัญชาติไทยหรือยังไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าเป็นคนสัญชาติไทย (๒) ไม่ใช่คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรไทยโดยชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (๓) เป็นบุคคลที่ไม่มีเอกสารการทะเบียนราษฎร ไม่มีเลขประจำตัวประชาชน (๔) ไม่มีเอกสารแสดงตนว่าเป็นคนสัญชาติอื่น และ (๕) เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในพื้นที่สำนักทะเบียนอำเภอป่าโมก ก็ชอบที่นายทะเบียนอำเภอป่าโมกจะต้องจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร ชิดชนกนารถ)
รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
โทร/โทรสาร ๐๒-๗๙๑-๗๓๑๙